

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

2020. godina

UVODNIK

Udruga Biom, osnovana 2006. godine, jedna je od vodećih organizacija civilnog društva za zaštitu prirode u Hrvatskoj. Predstavnik smo Hrvatske u BirdLife Internationalu, najvećoj svjetskoj mreži za zaštitu ptica i prirode.

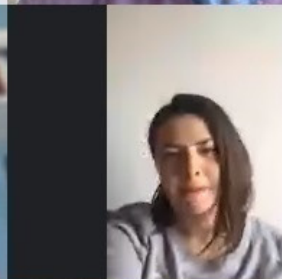
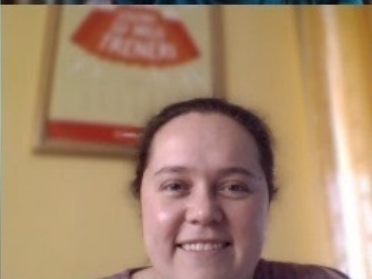
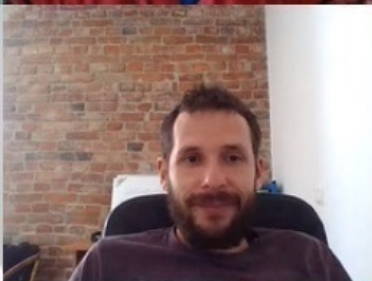
Bavimo se zaštitom divljih ptica te drugih vrsta i staništa, borbom protiv krivolova i drugih opasnosti za živi svijet, okupljamo zaljubljenike u prirodu, organiziramo volontiranja te educiramo mlade i odrasle.

Stručna smo, otvorena i inovativna organizacija, koja sa širokom mrežom članova, volontera i suradnika doprinosi očuvanju bioraznolikosti i utječe na promjene ponašanja javnosti i relevantnih dionika u Hrvatskoj. Kao BirdLife partner sudjelujemo u kreiranju politika za zaštitu prirode na međunarodnoj razini i zagovaramo unaprijeđenje nacionalnog pravnog okvira i institucionalnih kapaciteta. Ukratko, naša je misija očuvati bioraznolikost zbog dobrobiti prirode i društva.

Impressum

Dubravko Dender • Tomislav Hudina •
Željka Rajković • Ivana Selanec •
Goran Šikić • Iva Šoštarić • Mate Zec

ZAPOSLENICI

(abecednim redom)

ZAPOSLENICI UREDA U ZAGREBU

Sanja Bogdanić,
financijsko-administrativna
suradnica

Hrvoje Čepnja,
mag. ing. ribarstva i lovstva,
stručni suradnik za ribarstvo

Petra Čulig,
mag. biol. exp., stručna
suradnica za zaštitu prirode

Dubravko Dender,
dipl. biol., voditelj Programa
za očuvanje ptica

Tea Dorogi,
mag. oecol., stručna
suradnica za edukaciju

Andreas Engelen,
magistar bioraznolikosti i
konzervacijske biologije,
stručni suradnik za zaštitu
prirode

Nera Fabijanić, mag.
ing. agr., stručna suradnica
za zaštitu prirode

Tomislav Hudina,
mag. biol. exp.,
administrativni i financijski
direktor, voditelj ureda
u Zagrebu i voditelj Programa
za staništa i botaniku

Biljana Ječmenica,
mag. oecol. et prot. nat.,
stručna suradnica za zaštitu
prirode

Sven Kapelj, dipl. ing.
biol., voditelj Programa za
očuvanje ptica

Ivana Šarić Kapelj,
mag. biol. exp., stručna
suradnica za zaštitu prirode,
voditeljica Programa za
zaštićena područja

Monika Korša,
mag. oecol., stručna
suradnica za zaštitu prirode

Jelena Lukić,
dipl. ing. drvne tehnologije,
financijsko-administrativna
suradnica

Iva Mihalić,
mag. biol., stručna
suradnica za zaštitu
prirode

Matej Mladinov,
stručni prvostupnik
porezne struke, financijsko-
administrativni suradnik

Nikolina Petrac,
mag. philol. bohem. i mag.
educ. philol. croat., stručna
suradnica za edukaciju i
volontere

**mr. sc.
Željka Rajković,**
dipl. ing. biol., izvršna
direktorica

**Bolesław
Jan Słocinski,**
mag. geog., stručni
suradnik za zaštitu
prirode

Tanja Starčević,
mag. oec., financijsko-
administrativna suradnica

Goran Šikić,
mag. novinarstva,
voditelj komunikacija

Luka Škunca,
mag. oecol., stručni
suradnik za analizu
podataka

Iva Šoštarić,
mag. biol. mol., voditeljica
Programa za edukaciju,
volontere i članove

Josip Turkalj,
mag. oecol. et prot. nat.,
stručni suradnik za
zaštitu prirode

Paula Počanić Vovk,
mag. biol. exp., stručna
suradnica za edukaciju i
volontere

Mate Zec,
dipl. ing. biol., voditelj
Programa za analizu
podataka

ZAPOSLENICI UREDA U SINJU

Iva Rajković Alendar,
mag. oecol. et prot. nat.,
stručna suradnica za
zaštitu prirode

Zdravko Budimir,
mag. pol., stručni
suradnik

Ivan Budinski,
dipl. ing. šum., stručni
savjetnik za zaštitu
prirode

Melani Glavinić,
mag. forens., stručna
suradnica za
komunikaciju

Ante Kodžoman,
mag. ing. agr. stručni
suradnik za zaštitu
prirode

Ivana Selanec,
mag. oecol. et prot.
nat., voditeljica
područnog ureda u
Sinju i voditeljica
Programa za očuvanje
sisavaca

Tomislav Sotinac,
mag. ing. agronomije,
stručni suradnik za
zaštitu prirode

UPRAVNI ODBOR

Predsjednik

Vedran Lucić,
dipl.ing.biol.

Dopredsjednik

**doc.dr.sc.
Duje Lisičić,**
prof.biol. i kem.

**doc.dr.sc.
Tvrтко Dražina,**
dipl.ing.biol.

dr.sc. Silvija Kipson,
dipl.ing.biol.

Joško Gamberožić,
dizajner viz. kom.

Mladen Majetić

Katica Smojver,
dipl.oec.

Predstavnik zaposlenika

**Bolesław Jan
Stocinski,**
mag.geog.

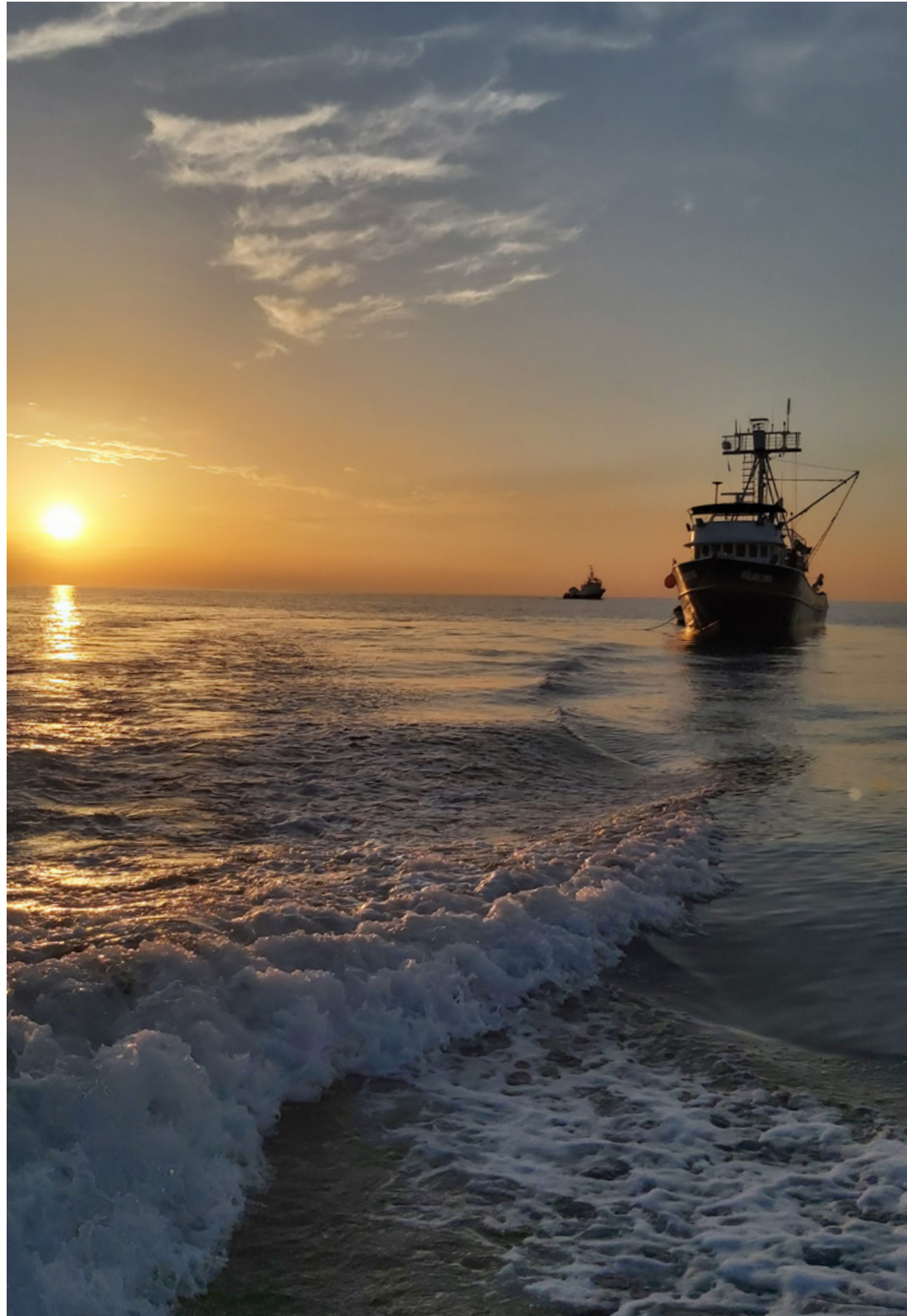
Program za očuvanje ptica

Usprkos svim izazovima u 2020. godini Udruga Biom je marljivo je radila na istraživanjima i praćenjima stanja (monitorinzi) brojnih ptičjih vrsta. Podaci koje smo prikupili preduvjet su za očuvanje različitih vrsta i njihovih staništa.

U sklopu projekta LIFE Artina uspješno je provedeno uklanjanje štakora na sedam otoka na kojima se gnijezde vrste čije je očuvanje i cilj ovog projekta: gregula (*Puffinus yelkouan*), kaukal (*Calonectris diomedea*) i sredozemni galeb (*Larus audouinii*). Ranije akcije uklanjanja štakora na otoku Zaklopatica i Sušac rezultirali su izuzetno uspješnom sezonom gniježdenja gregula na tim otocima. Prikupljeni su i važni podaci o broju parova i položajima gnijezdećih kolonija, a uz pomoć GPS uređaja i provedbom redovitog monitoringa, prikupljeni su prostorni podaci o kretanju ptica na okolnom

moru. To je prvi korak prema identifikaciji područja bitnih za ptice (IBA) na moru te pokretanju postupka za uključivanje istih u ekološku mrežu Natura 2000. Na Lastovu raste i svijest lokalnog stanovništva o važnosti očuvanja cjevonosnica pa je brзом reakcijom spašeno nekoliko mladih gregula koje su privučene svjetlima svoj prvi let završile u naseljima, a ne na otvorenom moru.

Tijekom 2020. nastavljen je rad na procjeni utjecaja Pilot mjere za zaštitu ptice kosac (*Crex crex*) iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske. Obišćeno je 67 lokaliteta na kojima je kartirano ukupno 418 pjevajućih mužjaka. Njih sedam je i ulovljeno te označeno GPS-GSM odašiljačima pa smo na osnovu toga utvrdili na kakvim se staništima mužjaci zadržavaju u vrijeme gniježdenja. Kosac je ugrožen zbog nestajanja livada košanica, a uz

Kratkoprsta ševa
(*Calandrella brachydactyla*)

Vlastelica
(*Himantopus himantopus*)

pomoć posebne mjere Ministarstva poljoprivrede, vrsta se pokušava očuvati kroz tradicionalne poljoprivredne prakse.

Nastavljen je monitoringa čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima. Običeno je ukupno 55 ploha na kojima se prati stanje ptičjih populacija na poljoprivrednom zemljištu.

U sklopu projekta Dinara Back to LIFE u 2020 godini provedeno je kartiranje gnijezdećih parova vrtn

strnadice (*Emberiza hortulana*), kratkoprste ševe (*Calandrella brachydactyla*) i ćukavice (*Burhinus oediconemus*). Vrste su to koje nalazimo na prostranim pašnjacima najviše planine u Hrvatskoj, a čija brojnost opada uslijed nestajanja stočarstva na ovom području.

Provedeni su brojni monitorinzi. U Parku prirode Vransko jezero proveden je monitoring ptica trščaka, na području Značajnog krajobraza Baraćeve špilje i Nacionalnog parka

Plitvička jezera praćene su sove, djetlovke i pjevice. Na području ekološke mreže Ribnjaci uz Česmu praćene su sove i ptice vodarice, a dronom je potvrđena nova kolonija žličarke u Hrvatskoj. Ornitofauna je istražena i na padinama Medvednice u području ekološke mreže Vejalnica i Krč, još jednom mjestu gdje se pojedine vrste ptica suočavaju s gubitkom staništa na kojima žive - travnjačkih površina. Na ribnjacima Poilovlja uspješno je završen projekt praćenja ptica močvarica.

Završio je i projekt Interreg Like. Istraživanje vrtnih strandica rezultiralo je novim saznanjima o povezanosti vrste sa staništem te je istražena prehrana mladunaca. Na temelju istraživanja napravljen je prijedlog nacrtu upravljanja vrtnom strnadicom (*Emberiza hortulana*). Istraživali smo utjecaj penjanja na ptice stijena na temelju čega je napravljen prijedlog zonacije stijena kao rješenje za zaštitu ptica bez zabrane penjanja. Proširena je mreža volontera "Čuvara ušara" u Istri

Ušara (*Bubo bubo*)

Foto: Zdenek Machacek za Unsplash

održavanjem edukativnih radionica o ušari (*Bubo bubo*) i njezinoj zaštiti pomoću građanske znanosti. Na projektnom području praćena su kretanja bjeloglavih supova primjenom GPS-GSM tehnologije satelitskog praćenja čime smo dobili nova saznanja o kretanjima supovima potrebna za detekciju mogućeg sukoba s rekreativnim aktivnostima te pronalazak novog mjesta za uspostavu hranilišta. Također, napravljena je podloga za volontersko praćenje hranilišta supova na Učki.

U suradnji s HEP ODS-om tijekom proteklih godina vršena je identifikacija rizičnih dijelova srednjenaponske mreže na području otoka Cresa. Zahvaljujući i našim podacima, u potpunosti je zamijenjen i zaštićen izoliranim kablom najrizičniji segment mreže za bjeloglave supove na otoku. Tim se smanjio broj stradavanja bjeloglavih supova (*Gyps fulvus*), ali i ostalih vrsta ptica podložnih elektrokciji.

S HOPS (Hrvatski operator prijenosnog sustava) d.o.o. smo obnovili suradnju te je zajednički razvijen pilot projekt koji će u 2021. rezultirati postavljanjem kućica za gniježđenje bjelonoktih vjetruša na njihov objekt na Rabu. Izradili smo prvi nacrt sporazuma o suradnji između Bioma i HOPS-a na proaktivnoj zaštiti ptica od stradavanja na prijenosnoj infrastrukturi, te se nadamo njegovom skorom potpisivanju u 2021.

U svrhu razvijanja boljeg dijaloga smo se uključili, u svojstvu dionika stručnih za zaštitu ptica, u radionice provedene u sklopu pilot projekta izrade integriranog plana za razvoj obnovljivih izvora energije u Zadarskoj županiji, koji su zajednički proveli Energetski institut Hrvoje Požar i američka udruga The Nature Conservancy.

Dogovorili smo članstvo u mreži Renewables Grid Initiative (RGI), koja na međunarodnoj razini povezuje operatore sustava za prijenos električne energije kao što je HOPS u Hrvatsko, j te udruge za zaštitu prirode poput nacionalnih BirdLife partnera. S RGI-em smo zajedno prijavili projekt na fond EUKI (European Climate Initiative) Europske Unije, no na žalost nije odobren. Tijekom 2020. nastavili smo sa monitoringom krivolovnih aktivnosti na području Neretve, ali i krivolova na prepelice diljem Hrvatske. U aktivnostima monitoringa krivolova na prepelice sudjelovali su i brojni volonteri kojima se ovim putem zahvaljujemo.

Započeo je dvogodišnji projekt MedBycatch u suradnji sa WWF-om kojem je glavni cilj prikupljanje informacija o slučajnom ulovu morskih ptica te uspostava mjera ublažavanja koje bi osigurale smanjenje prilova.

U ovoj je godini započeo i projekt Balkan Detox LIFE koji uključuje sedam zemalja s područja Balkana, a cilj projekta je poboljšanje upravljanja incidentima trovanja i postizanje značajnog smanjenja smrtnosti supova i drugih pogođenih divljih vrsta životinja, osiguravajući angažman relevantnih državnih institucija u borbi protiv ovog pitanja te osvještavanje javnosti o ovom problemu. Projekt će se provoditi narednih 5 godina.

Program za sisavce

Tijekom 2020. godine aktivnosti Udruge Biom s fokusom na doprinos očuvanju sisavaca te borbi s invazivnim stranim vrstama sisavaca provodile su se planiranim tijekom. U sklopu LIFE Lynx projekta ispuštena su dva risa – ris Alojzije na području Nacionalnog parka Paklenica te ris Pino na području Nacionalnog parka Sjeverni Velebit. Alojzije je uspješno uspostavio teritorij na području Like dok je nažalost signal s GPS ogrlice risa Pina izgubljen odmah s njegovim ispuštanjem. Osim samih ispuštanja proveden je i niz aktivnosti za dionike projekta pa je tako objavljeno i nekoliko publikacija. Sve novosti projekta mogu se pratiti na web stranici lifelynx.eu, a sve zanimljivosti projektni tim dijeli na profilu društvene mreže Facebook pod imenom LIFE Lynx - hrvatski terenski blog. S planiranim aktivnostima nastavio je i projekt Zajedno

za sredozemnu medvjedicu. Provela su se terenska istraživanja obale jugoistočnog Jadrana te aktivnosti suradnja s međunarodnim i nacionalnim institucijama ključnim za uspostavu monitoringa i podrške sredozemnoj medvjedici u Mediteranu. Osim toga, pripremila se i prijava za nastavak provedbe aktivnosti za nadolazeće razdoblje do 2023. godine. 2020. godina donijela je i neke novitete – u suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu Agronomskim fakultetom i Geonatura d.o.o. provedeno je kartiranje četiriju invazivnih stranih vrsta sisavaca - mungosa, rakuna, rakunopsa te grivastog skakača, na područjima gdje njihova prisutnost do sada nije zabilježena. Pripremljeni su i prijedlozi monitoringa za rakunopsa i malog indijskog mungosa. Ove aktivnosti provele su se u sklopu provedbe usluge kartiranja stranih i invazivnih stranih vrsta sisavaca

vezanih za kopnene ekosustave te izrade, dorade i testiranja programa praćenja naručene od strane Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Iznimno je zadovoljstvo što se Biom može pohvaliti i proširenju tima „za sisavce“ tako da su mu se

u 2020. godini pridružili i novi zaposlenici udruge, Tomislav Sotinac i Nera Fabijanić, postojeći zaposlenik Boleslaw Slocinski, ESS volonterka Joanna Witowska i studentice na stručnoj praksi Martina Kaniža i Mia Jakopović.

Program za staništa i botaniku

Kao što je najavljeno u prošlogodišnjem izvještaju za javnost, u ovoj nas je godini dočekalo mnogo novosti vezanih uz program za botaniku i staništa. Sve je krenulo sredinom siječnja kada je počela provedba projekta Dinara back to LIFE. S dolaskom proljeća trebala je krenuti intenzivna terenska sezona kako bi se utvrdilo nulto stanje dinarskih travnjaka, prikupili podaci o staništima te o pčelama, skakavcima i pticama. U tome nas je najprije omela epidemiološka situacija a onda se botaničkim problemima priključilo i suho proljeće koje je produljilo period čekanja da se Dinara zazeleni kako bismo mogli krenuti u akciju. Unatoč svemu do kraja godine uspjeli smo odraditi većinu poslova koje smo predvidjeli u 2020. a manje zaostatke ćemo nadoknaditi u 2021. godini. Tijekom godine nastavljena je i provedba projekata na području Parka

prirode Vransko jezero gdje smo u suradnji s djelatnicima JU PP Vransko jezero završili izradu smjernica za upravljanje vlažnim livadama na području Parka i okolnom Natura 2000 području te smo nastavili i s ostalim projektnim aktivnostima koje će se dijelom odvijati i u 2021. godini.

Restauracijski kampovi na Učki nastavili su se i ove godine, ali je i ovdje bilo velikih novosti. Umjesto tradicionalnog kampa „Vratimo livade leptirima“ kod lokve Rovožne, ove smo se godine fokusirali na potrebe vrtnih strnadica na grebenu Učke za koje je kroz projekt Interreg LIKE na kojem je Biom sudjelovao prethodnih godina utvrđen problem zarastanja staništa čime se smanjila kvaliteta staništa za vrtno strnadice i ostale ptice otvorenih staništa. Kako bismo doprinijeli rješavanju problema ove smo

godine u sklopu projekta Učka 360° organizirali kampove pod nazivom „Šikaro, otvori se!“ na području Podmaja i Sinožeta.

Terensku sezonu začinili smo istraživanjima amfibijskih staništa na području šaranskih ribnjaka u Zagrebačkoj županiji, monitorinjom pojavljivanja invazivnih biljnih vrsta nakon provedenih restauracijskih radova na području Odranskog

polja u sklopu projekta Sava TIES te smo završili istraživanje ptica i biljaka na području značajnog krajobraza Sutinske toplice.

Za kraj još samo valja napomenuti da je Program za botaniku i staništa u Biomu počeo rasti i kako se u 2021. očekuju brojne aktivnosti o kojima će zasigurno biti dosta govora tijekom cijele godine.

Program za zaštićena područja

Kao udruga želimo doprinijeti povećanju kvalitete upravljanja zaštićenim područjima s obzirom da su zaštićena područja jedan od najučinkovitijih mehanizama za očuvanje vrsta i staništa.

Kroz 2020. godinu smo u suradnji s Udrugom Sunce i Safege d.o.o. započeli izradu planova upravljanja za područja ekološke mreže i zaštićena područja kojima upravlja Javna ustanova Nacionalni park Krka, Javna ustanova Park prirode Biokovo, Javna ustanova More i krš i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije (JU DNŽ). Također smo nastavili zagovarati donošenje plana upravljanja za Deltu Neretve te pružamo podršku JU DNŽ kako bi njegova provedba bila što učinkovitija. S Javnom ustanovom Park prirode Učka smo započeli suradnju na

izradi prekograničnog akcijskog plana za zajedničko upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, s naglaskom na travnjake.

U 2020. smo sudjelovali u dva važna procesa proglašavanja i revizije zaštićenih područja – za novi Park prirode Dinara i za postojeće i nove posebne rezervate na delti Neretve. Aktivno smo se uključili u proces proglašavanja dajući svoje komentare na prijedloge proglašenja i/ili revizije proglašenja.

Program za zagovaranje

Cilj nam je i unaprijediti propise, postupke i prakse vezane za zaštitu prirode jer oni omogućavaju okvir za dobro upravljanje i transparentan rad javne uprave.

U 2020. smo sudjelovali u brojnim procesima donošenja zakonodavnih i strateških dokumenata. Komentirali smo nacionalna izvješća o provedbi Direktive o pticama i Direktive o staništima, EU Strategiju bioraznolikosti do 2030., Prijedlog akcijskog okvira za Naturu 2000. Pučka pravobraniteljica je uvrstila naše podatke u godišnje izvješće za 2019. Komentirali smo i Pravilnik o koncesijskim odobrenjima u zaštićenim područjima, Pravilnik o zaštiti i očuvanju u Parku prirode Medvednica te Pravilnik za štete na ribnjacima koji je na savjetovanju bio 3 umjesto 30 dana.

Kroz pravo na pristup informacijama i sudjelovanje u tematskom okruglom stolu smo se aktivno bavili promicanjem transparentnosti rada javne uprave. Za razliku od prethodnih godina, sve informacije koje smo zatražili u 2020. su nam i dostavljene. I ove godine smo se bavili povećanjem transparentnosti sustava lovstva, posebno vezano za dostupnost Središnje lovne evidencije i vezano za potpore zbog štete od ptica.

Tajništvo Zelenog foruma, mreže organizacija civilnog društva (OCD) koje se bave zaštitom prirode i okoliša, je trenutno pri Biomu. Zajednički smo zagovarali teme važne za sektor zaštite prirode i okoliša, poput zakupa javnog vodnog dobra na Gajni, izrade Prioritetnog akcijskog okvira za Naturu 2000 itd.

Sudjelovali smo u 5 okolišnih postupaka, većinom vezano za izmjene zahvata vjetroelektrana. U 2020. godini su okončana dva upravna spora – dobili smo spor protiv Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (MGOR) vezano za vjetroelektranu Vrataruša II, a izgubili vezano za vjetroelektranu Senj 2. Na temelju Biomovih zagovaračkih aktivnosti Europska komisija je pokrenula proceduru povrede prava u postupcima ocjene prihvatljivosti vjetroelektrana. Koalicija udruga je započela spor protiv MGOR-a na temu nanosa iz rijeke Drave. Druga koalicija udruga je predala pritužbu Europskoj komisiji zbog derogacije za obalne potegače.

Na temu energetike smo radili i na pronalaženju rješenja, pa smo tako izradili prijedlog smjernica za procjenu utjecaja vjetroelektrana na ptice i za procjenu utjecaja elektroenergetske mreže na ptice. Smjernice smo izradili kroz facilitirani konzultativni proces sa svim relevantnim dionicima. Organizirali smo i međunarodnu konferenciju na temu procjene utjecaja vjetroelektrana na ptice.

Što se tiče krivolova, nadležnim tijelima nastavili smo prijavljivati slučajeve krivolova na prepelice, protuzakonito hvatanje pjevice, te lov zabranjenim sredstvima. Popratili smo i slučaj trovanja surog orla, pri čemu je policija podnijela kaznenu prijavu. Primili smo i prijave od građana, kojima uvijek pojasnimo kako da slučajeve krivolova ili trovanja prijave nadležnim tijelima. U 2020. smo JU Međimurska priroda dojavili i postojanje ilegalnih čeka na HE Dubrava. Također smo pri MGOR-u zagovarali rješavanje gorućih problema vezanih uz kriminal protiv ptica. Nastavili smo zagovarati izradu Nacionalnog akcijskog plana za borbu protiv krivolova, a i nastavili smo aktivnosti na uspostavi nacionalne skupine za suzbijanje trovanja divljih životinja. U 2020. smo se intenzivno bavili zagovaranjem bezolovnog streljiva te s ponosom možemo reći da je Europska unija trajno zabranila korištenje olovnog streljiva na vlažnim staništima. U kontekstu zaštite bjeloglavih supova na Cresu smo omogućili testiranje bezolovnog streljiva te organizirali skup za razmjenu iskustva.

Program za edukaciju, volontere i članove

Programu za edukaciju, volontere i članove ova je godina, obilježena globalnom pandemijom, bila posebno izazovna. Kako većina naših aktivnosti uključuje izravan rad s ljudima, morali smo prilagoditi mnoge planove i pronaći način da ostanemo u kontaktu s našim pratiteljima, volonterima i članovima, da im nastavimo približavati prirodni svijet i da im pružamo nove prilike za volontiranje i aktivan doprinos zaštiti prirode. 2020. smo godinu, unatoč brojnim preprekama, ipak završili s mnogim uspjesima.

Početakom nas je godine projekt LORA – Laboratorij održivog razvoja proveo diljem Hrvatske, u posjet 11 škola kojima smo pomogli u razvoju njihovih malih projekata održivog razvoja. Mentoriranje nastavnika u

pisanju projekata, pisanje članaka te stvaranje novih edukativnih radionica o ciljevima održivog razvoja nastavilo se kroz čitavu godinu. Proljetnu zabranu kretanja razvedrili smo s 13 ptičarskih izazova u sklopu Spring Alive projekta, tijekom kojih su sudionici imali priliku pratiti ptice kroz svoje prozore, vježbati njihovo prepoznavanje, rješavati zagonetke, izrađivati pojilice i još mnogo toga. U sklopu našeg najopširnijeg edukativnog projekta, Gradski prozori u prirodu, organizirali smo čak 26 promatranja ptica za građane na Savici i u Maksimiru, u kojima je sudjelovalo preko 450 sudionika. Osim promatranja ptica, osmislili smo i jednu novost edukativnog programa - noćne *wildlife* ture. Organizirali smo 4 noćne *wildlife* ture na području Maksimira tijekom kojih

Volonterka Carolina iz Europskih snaga solidarnosti pomagala je i na zaštiti ptica u sklopu projekta LIFE Artina

su sudionici mogli čuti ponešto o noćnim gradskim vrstama životinja te načinima na koje se prilagođavaju na život u mraku. U sklopu istog smo projekta također organizirali 10 radionica za djecu osnovnoškolskog uzrasta na temu usluga eko sustava te invazivnih stranih vrsta. Osim u Zagrebu, održali smo preko 30 radionica učenicima osnovnih škola u Velikoj Pisanici, Garešnici, Zadru i Sinju, tijekom kojih smo pokrili različite teme iz biologije i zaštite prirode poput praćenja i prepoznavanja ptica i sisavaca te izrade kućica za ptice, hranilica i hotela za kukce. Pratili smo obrazovne trendove pa smo edukaciju provodili i na daljinu – održali smo 3 online predavanja za učenike Osnovne škole Garešnica, na društvenim mrežama objavili 2 kratka predavanja o pticama koje se najčešće vide s naših gradskih prozora, održali online edukaciju o pticama i volontiranju učenicima I. gimnazije u Zagrebu te predavanje o prepoznavanju najčešćih gradskih vrsta na temelju glasanja. Na Festivalu tolerancije i OpuZEN festivalu družili smo se s posjetiteljima i održavali edukativne radionice.

Volontiranje u vrijeme pandemije dobiva poseban značaj. Iako nismo mogli održati sve planirane volon-

terske aktivnosti, naši su hrabri i vrijedni volonteri uložili 18 461 sat u zaštitu prirode i promicanje volonterstva u Hrvatskoj.

Godinu smo započeli zimskim hranjenjem ptica kako bismo im pomogli u pronalasku dovoljnih količina hrane za preživljavanje u zimskim uvjetima. Sredinom siječnja sudjelovali smo u najvećem svjetskom projektu građanske znanosti i brojali zimovalice na vodenim površinama diljem Hrvatske. Zima nije prošla ni bez prebrojavanja zimujućih malih ušara, a otkrivali smo i važna gnjezdilišta sova ušara u Istri i kontinentalnoj Hrvatskoj. Proljeće je obilježilo prebrojavanje kolonija gačaca, a ljeto je već tradicionalno bilo u znaku volonterskih kampova u Parku prirode Učka na kojima smo krčenjem šikara obnavljali staništa pogodna za gniježđenje vrtnih strnadica te pratili jesensku migraciju ptica. U listopadu smo povodom rođendana Javne ustanove Parka prirode Vransko jezero zajedno obnavljali vlažne livade. Posebno želimo istaknuti novi volonterski program za praćenje krivolova pokrenut ove godine. Uz pomoć volontera možemo učinkovitije prikupljati podatke o korištenju vabilica koji su nam neizmjerljivo

bitni u zagovaranju strožeg zakonodavstva za zaštitu lovnih ptica.

Naši volonterski programi privlače sve veći broj stranih volontera pa smo tako ove godine imali volontere iz čak 16 različitih zemalja. Posebno valja istaknuti strane volontere koji nam dolaze unutar programa Europskih snaga solidarnosti. Do ožujka s nama je u zagrebačkom uredu bio volonter iz Velike Britanije na projektu „Spread your wings“ kojeg je u lipnju naslijedila volonterka iz Poljske na projektu „Fly away with me“, a on sam započeo je svoje stažiranje unutar istog programa. Projekt „Island Birds“ doveo nam je četiri volontera iz Portugala, Slovenije, Velike Britanije i Gruzije koji su tijekom 10 mjeseci pomagali

u očuvanju morskih ptica na Lastovu i zaštiti bjeloglavih supova na Cresu, asistirali u radu sinjskog ureda te podizali svijest o zaštiti prirode u PP Učka i u Zagrebu.

Globalna pandemija nas je ove godine nažalost spriječila u organizaciji tradicionalnih Biomovih tuluma i duljih izleta pa smo za naše članove uspjeli organizirati tek piknik u Maksimiru. No iako smo ih rjeđe viđali, često su nam bili na umu jer smo tijekom godine uz podršku Fonda za razvoj kapaciteta BirdLife Internationala zajedno s drugim balkanskim BirdLife partnerima proveli mnogo vremena dižući unutarnje kapacitete za rad s članovima kroz diskusije, radionice, predavanja i dijeljenje iskustava. Nadamo se kako će nam iduće godine stečeno znanje pomoći u izradi strategije za rad s članovima te unaprjeđenju našeg rada.

Program komunikacija

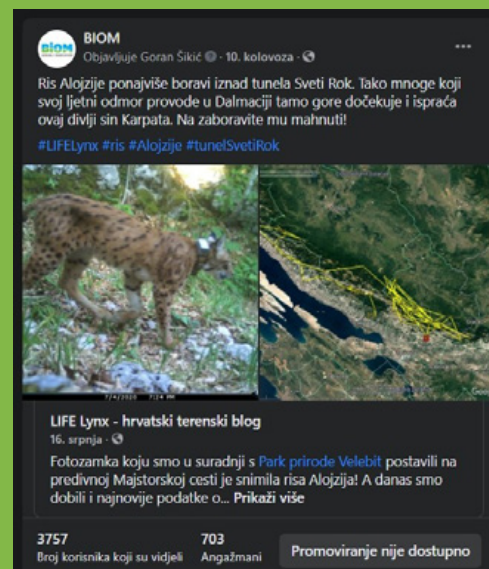
Unatoč svim izazovima pandemijske godine, što uključuje ograničenje javnih okupljanja, ciljevi komunikacijskog programa aktivno su provedeni, kako u smjeru komunikacije unutar organizacije, tako i prema članovima udruge, dionicima i široj javnosti. Komunikacijski tim, koji je u travnju doživio kadorske promjene (odlazak voditeljice komunikacija Ive Naglič Dolić i dolazak voditelja komunikacija Gorana Šikića) je u suradnji sa svim drugim programima kontinuirano izvještavao o aktivnostima udruge i zagovaraju institucionalnih i zakonskih promjena na području zaštite prirode.

Komunikacija putem društvenih mreža dovela je do kontinuiranog rasta broja pratitelja (Facebook, Instagram), kao i porast posjeta web-stranici udruge čija je funkcionalnost optimizacijom i uvođenjem

dodatnih sadržaja (kviz, izdvojena vijest na naslovnici) podignuta na višu razinu.

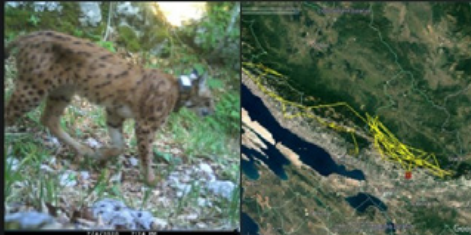
U cilju educiranja i komuniciranja o prirodi prema javnosti kako bi se stvorio interes za prirodu i uključili građani u njeno očuvanje, korišteni su svi dostupni kanali komunikacije. U tom smislu mogu se izdvojiti javljanja uživo u program jedne od najgledanijih televizijskih emisija („Dobro jutro Hrvatska“, HRT), organizacija gostovanja u studijskoj emisiji „Kod nas doma“, organiziranje davanja izjava za druge emisije HTV-a (Ekozona, Znanstveni krugovi) i Hrvatskog radija u vezi aktivnosti Bioma (smjernice za vjetroelektrane i dalekovode, očuvanje bioraznolikosti, kampovi na Učki), te za Dnevnik NovaTV.

Zahvaljujući aktivnostima komunikacijskog tima i dobroj

BIOM
Objavljuje Goran Šikić · 10. kolovoza ·

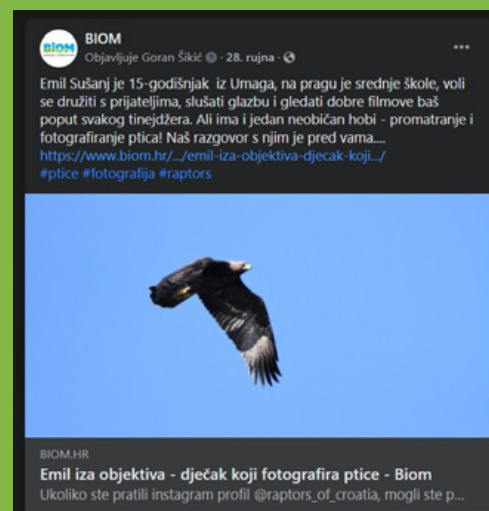
Ris Alojzije ponajviše boravi iznad tunela Sveti Rok. Tako mnoge koji svoj ljetni odmor provode u Dalmaciji tamo gore dočekuje i ispraća ovaj divlji sin Karpata. Na zaboravite mu mahnuti!
#LIFElynx #ris #Alozije #tunelSvetiRok

LIFE Lynx - hrvatski terenski blog
16. srpnja ·

Fotozamka koju smo u suradnji s Park prirode Velebit postavili na prednjoj Majstorskoj cesti je snimila risa Alojzija! A danas smo dobili i najnovije podatke o... Prikaži više

3757 Broj korisnika koji su vidjeli 703 Angažmani Promoviranje nije dostupno

BIOM
Objavljuje Goran Šikić · 28. rujna ·

Emil Sušan je 15-godišnjak iz Umaga, na pragu je srednje škole, voli se družiti s prijateljima, slušati glazbu i gledati dobre filmove baš poput svakog tinejdžera. Ali ima i jedan neobičan hobi - promatranje i fotografiranje ptica! Naš razgovor s njim je pred vama...
<https://www.biom.hr/.../emil-iza-objektiva-djecak-koji-.../>
#ptice #fotografija #raptors

BIOM.HR
Emil iza objektiva - dječak koji fotografira ptice - Biom
Ukoliko ste pratili instagram profil @raptors_of_croatia, mogli ste p...

BIOM
Objavljuje Goran Šikić · 16. srpnja ·

Slučajevi trovanja vukova i surog orla kod Mazina u Lici, na koje je Biom upozorio institucije krajem siječnja i početkom veljače, završit će na Kaznenom sudu. Zahvaljujemo gračackoj policiji na uspješno provedenoj istrazi, kao i lovcima, lokalnom članu interventnog tima i forenzičarima u Zagrebu, koji su dali svoj doprinos. Poruka je jasna: zločin protiv okoliša se ne isplati!
#BalkanAntipoisoningProject #BAPP #VCF #trovanje #wildlife poisoning
<https://ezadar.net.hr/cma-kro...> Prikaži više

EZADAR.NET.HR
Na području Gračaca trovao zaštićene životinje
Policijski službenici Postaje granične policije Gračac dovršili su krimi...

3618 Broj korisnika koji su vidjeli 665 Angažmani Promoviraj objavu

BIOM
Objavljuje Goran Šikić · 7. kolovoza ·

Visoki upravni sud poništio je rješenje kojim je Ministarstvo zaštite okoliša htjelo osloboditi investitora obveze izrade studije utjecaja na okoliš za vjetroelektranu Vrataruša II, koja se planira kraj Senja! Tom presudom okončan je gotovo tri godine dug spor između Udruge BIOM i MZO-e-a. 🙌👏👍
#vjetroelektrane #bjeloglavisup #Vratarušali #BirdLife

Projekt vjetroelektrane Vrataruša II zaustavljen na Visokom upravnom... Pošalji poruku

8952 Broj korisnika koji su vidjeli 1386 Angažmani Ponovno promoviraj

suradnji s medijima, općenito je pojačana vidljivost aktivnosti udruge u masovnim medijima, a poglavito na temu borbe protiv krivolova u sklopu projekta LIFE Against Bird Crime (naslovnica Jutarnjeg lista i velika reportaža o krivolovu, priča o krivolovu s zaposlenicima Bioma u istraživačkom magazinu „Potraga“ RTL televizije u udarnom terminu), te u specijaliziranim glasilima relevantnim za odnose sa dionicima (lovački časopis “Dobra kob“), kao i na brojnim istaknutim portalima (Jutarnji.hr, Večernji.hr, Index, Ekovjesnik, Tris...) koji su prenosili priopćenja udruge.

U cilju osvješćivanja potrebe borbe protiv krivolova organizirana je projekcija dokumentarnog filma „Neretva prokleta nije povlaštena“ (nastalog u produkciji Bioma) u sklopu projekta Adriatic Flyway 4.

U cilju osvješćivanja potrebe borbe protiv krivolova organizirana je projekcija dokumentarnog filma „Neretva prokleta nije povlaštena“ (nastalog u produkciji Bioma) u Ljetnom kinu Ploče s pratećom tribinom o krivolovu uz sudjelovanje ključne javnosti (lokalni lovci), koja je bila

popraćena i gostovanjem na lokalnoj radijskoj postaji. Uz taj događaj organizirana su i dva slična u Metkoviću i Opuzenu, kako bi se obuhvatilo područje doline Neretve prepoznato kao „crna točka“ krivolova.

Pregled objavljenih priopćenja svjedoči o širokom opsegu tema koje su bile predmetom komunikacijskih aktivnosti - opažanje ibisa u Podravini, opažanje plamenca kod Pašmana, izbor ptice godine, novo ljudsko pravo, zagovaranje ukidanja korištenja olova u močvarama i vlažnim staništima, poziv na sudjelovanje u ornitološkom kampu i restauracijskom kampu na Učki, prekomjerni ribolov, projekt Balkan Detox, projekt MedBycatch, trovanje u Gračacu (suri orao), sudski spor u vezi vjetroelektrane Senj, zajednička poljoprivredna politika EU, Projekt vjetroelektrane Vrataruša II zaustavljen na Visokom upravnom sudu, pokretanje postupka Europske komisije protiv Hrvatske zbog procjena utjecaja na okoliš, uhićenje osumnjičenih zbog vjetroelektrane Krš-Pađene, povlačenje tužbe C.E.M.P.-a protiv Bioma vezano uz vjetroelektranu Krš-Pađene, zaštita supova i korištenje bezolovnog streljiva, proglašenje novih rezervata

na području Neretve, prijedlozi za kvalitetniji zakon o Parku prirode Dinara, izmjene zahvata vjetroelektrane Oton, tužba protiv Ministarstva zaštite okoliša i energetike zbog iskapanja sedimenata na Dravi, uklanjanje čeka u posebnom ornitološkom rezervatu Prud, stradanje čelavih ibisa tijekom preleta preko Hrvatske.

Pored toga, u cilju promoviranja zagovaračkih napora BirdLife partnerstva o temama bitnih za zaštitu prirodi na razini Hrvatske i EU, provedene su kontinuirane komunikacijske aktivnosti na prilagođavanju i diseminaciji priopćenja vezanih uz kampanje BirdLifea i drugih međunarodnih organizacija u kojima je Biom sudjelovao (ZPP, 1Planet1Right, Together4Forrest, promoviranje Europskog atlasa ptica gnjezdarica, Red List, manifest protiv izgradnje novih hidroelektrana). Također, sudjelovali smo u javnim istupima mreže okolišnih organizacija Zeleni forum, poput primjerice u priopćenju povodom sudjelovanja u prosvjedu protiv spajanja sektora zaštite okoliša i gospodarstva. Koncem godine pripremljen je i tiskan 5. broja časopisa udruge „Pogled u divljinu“.

Pogled u DIVLJINU

POGLED U DIVLJINU | ISSN 2459-8658

#05.
prosinac 2020.

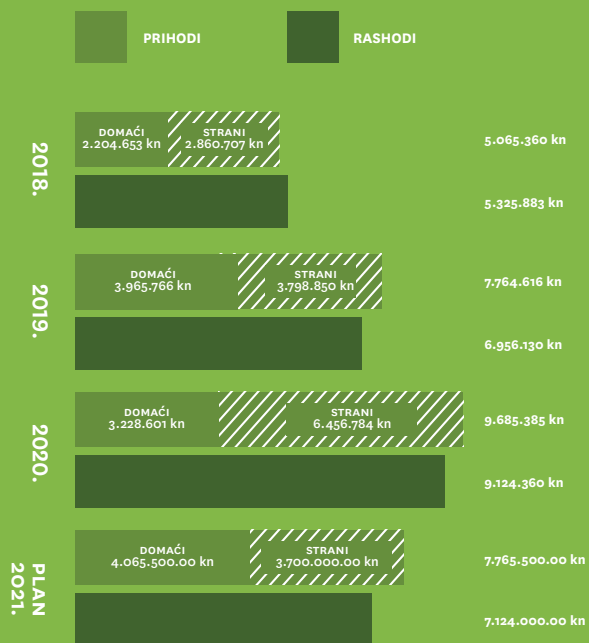
IT, analiza podataka

Bilo da se radi o uslugama koje provodimo za institucije ili o našim projektima, kako bi svo prikupljeno znanje i terensko iskustvo mogli pretvoriti u konkretne preporuke za zaštitu prirode, potrebno je jako puno podataka analizirati i prezentirati na razumljiv način. U 2020. godini radili smo, između ostalog, na podacima o čestim vrstama ptica poljoprivrednih staništa,

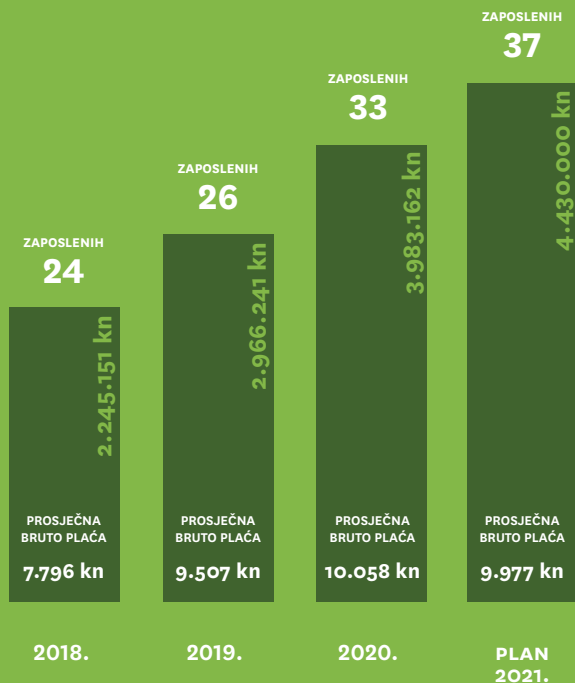
gnijezdećim parovima i kretanjima kosca, kretanju kaukala i gregula u sklopu našeg projekta Life Artina i travnjačkim staništima na Dinari u sklopu našeg projekta Dinara Back to Life. Iako je prethodna godina donijela sa sobom dosad nezapamćene izazove za infrastrukturu koju koristimo za rad, uspješno smo se prilagodili radu od kuće i na online platformama.

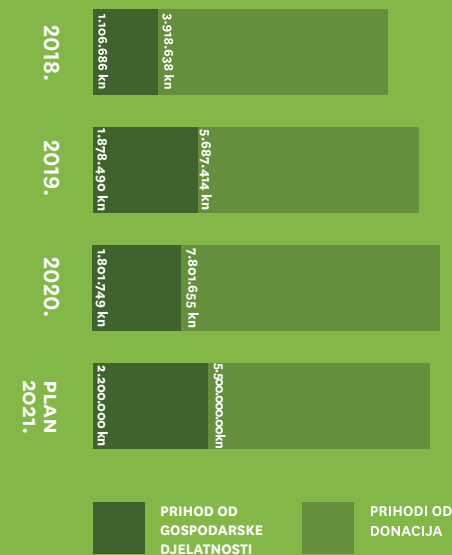
UKUPNI PRIHODI I RASHODI

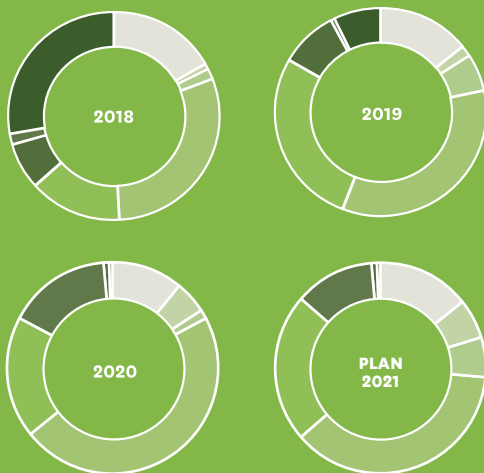
RASHODI ZA ZAPOSLENE

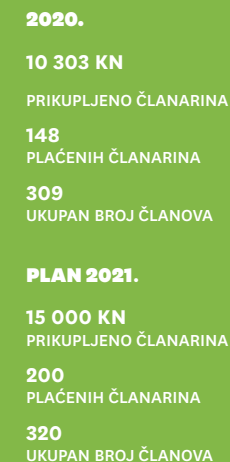
GOSPODARSKA DJELATNOST I DONACIJE

STRUKTURA RASHODA

ČLANSTVO I ČLANARINE

DONATORI:

euRONATUR

HEIDELBERGCEMENT

SJEDIŠTE UDRUGE

Čazmanska 2, 10 000 Zagreb

01/5515324

info@biom.hr

PODRUČNI URED SINJ

Matića ulica 12, 21 230 Sinj

021/274946

info@biom.hr

IBAN: HR9123400091110249630

OIB: 02969783432

www.biom.hr

facebook.com/biom.hr

instagram.com/udruga_biom

twitter.com/biomHr